

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-4Csp/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122418681
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:6122418681.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava – Nové Mesto, IČO: 47 967 692, právne zast.: právne zast.: KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., o zaplatenie 2.149,89 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanej náhradu trov konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 09.09.2022 podala 365. bank a.s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava – Staré mesto, IČO: 31 340 890 (ďalej už len „banka“) na Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na konanie podľa zákona č.307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Zákon o upomínacom konaní“ a „upomínací súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým navrhla, aby upomínací súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť jej 2.149,89 eur, zmluvné úroky v kapitalizovanej sume 665,98 eur, úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.149,89 eur od 22.06.2021 do zaplatenia, a náhradu trov konania.

2. Žalobu zástupca banky odôvodnil tak, že dňa 14.11.2016 banka pod pôvodným obchodným menom Poštová banka a.s. uzavrela so žalovanou zmluvu o úvere č. 1658310755. Na základe tejto zmluvy o úvere banka poskytla žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej už „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) vo výške 3.000 eur. Žalovaná úver načerpala dňa 14.11.2016. Banka pri poskytovaní tohto úveru žalovanej postupovala s odbornou starostlivosťou a pred uzavretím zmluvy o úvere si splnila všetky zákonné povinnosti, ktoré jej ukladal Zákon o spotrebiteľských úveroch a súvisiace právne predpisy (Zákon o bankách, Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, a pod). Žalovaná poskytnutý úver riadne nesplácala. Banka upozornila žalovanú na omeškanie so splácaním úveru a upozornila ju na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Keďže žalovaná úver naďalej nesplácala, banka ku dňu 21.06.2021 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a požiadala žalovanú o okamžité splatenie celého zostatku úveru. Poukázal na ust. § 1 písm. a) v spojení s § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, podľa ktorého premlčacie lehoty sa predĺžili o 76 dní (o 35 dní za obdobie od 27.03.2020 do 30.04.2020 a o 41 dní za obdobie od 19.01.2021 do 28.02.2021). Žalovaná uhradila do zosplatenia celého úveru celkom 3.072,36 eur, z čoho na istinu pripadlo 850,11 eur, na úroky 2.026,05 eur a na poplatky a poistné 196,20 eur. Istina úverovej pohľadávky tak predstavuje 2.149,89 eur (3.000 eur – 850,11 eur = 2.149,89 eur). Celkové úroky, ktoré žalovaná mala zaplatiť, predstavujú 2.692,03 eur (celkové náklady 6.037,63 eur –

istina 3.000 eur – poistné 345,60 eur = 2.692,03 eur) . Žalovaná na úrokoch zaplatila len 2.026,05 eur. Nezaplatené úroky tak predstavujú 665,98 eur (2.692,03 eur – 2.026,05 eur = 665,98 eur). Nárok na zmluvné úroky zástupca žalobkyne dôvodil poukazom na judikatúru v otázke práva veriteľa na zmluvné úroky vo výške, akú by pri riadnom plnení dlžníka zaplatil ako cenu peňazí (rozsudky NS SR vo veciach sp. zn. 5Cdo 42/2020 , sp. zn. 2Cdo 115/2019, sp. zn. 6CDo 113/2018). Žalobou si banka ďalej uplatnila aj nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 27 eur, predstavujúcich náklady na upomienky a zosplatňujúce výzvy zasielané žalovanej. Tiež nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nevrátenej istiny úveru 2. 149,89 eur, nie zo sumy úrokov a poplatkov.

3. Spolu so žalobou zástupca banky predložil súdu listiny: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička“, „Formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička“, informáciu o RPMN, „Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery“, Všeobecné obchodné podmienky“, aktuálny stav úveru ku dňu 30.06.2022 vygenerovaný bankovým systémom, „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 24.05.2021, „ Výzva na úhradu dlžnej sumy „zo dňa 21.06.2021,, , podacie poštové hárky, doručenkú, sadzobník poplatkov banky.

4. Písomným podaním zo dňa 17.10.2022 zástupca banky na výzvu upomínacieho súdu zobral žalobu sčasti, a to ohľadne nároku na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky späť a trval na vydaní platobného rozkazu iba vo v zvyšnej časti.

5. Dňa 27.10.2022 upomínací súd vydal platobný rozkaz č.k. 27Up 1256/2022, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť peňažné plnenia podľa žalobného návrhu v jeho úprave podaním zo dňa 17.10.2022. Tento platobný rozkaz sa upomínaciemu súdu nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk tak, ako to predpokladá Zákona o upomínacom konaní. Žalovaná písomnosti upomínacieho súdu doručované jej opakovane na adresu trvalého pobytu C. XX/XX, XXX XX D. E., v odbernej lehote neprevzala. Podľa šetrenia polície žalovaná sa v tom čase zdržiavala s celou rodinou v Írsku. Adresu skutočného pobytu žalovanej v Írsku sa upomínaciemu súdu nepodarilo zistiť. Dňa 06.02.2024 upomínací súd na návrh žalobkyne na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku vec podľa § 10 ods. 3 Zákona o upomínacom konaní postúpil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

6. Podaním zo dňa 08.02.2023 tunajší súd zástupcovi banky oznámil, že na základe tvrdení a predložených dôkazov predbežne nepovažuje za preukázané splnenie povinnosti banky preskúmať pred uzatvorením zmluvy o úvere schopnosť žalovanej spotrebiteľský úver splácať v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., a tiež nepovažuje za preukázané ani splnenie všetkých zákonných podmienok pre predčasné zosplatenie celého spotrebiteľského úveru dohodnutého v splátkach v zmysle § 565 v sporení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

7. Podaním zo dňa 27.02.2023 zástupca žalobkyne súdu oznámil, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu. Poprel, že by banka nesplnila všetky zákonné podmienky pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Poukázal na listiny predložené spolu so žalobou, a to „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru „ datovanú dňom 24.05.2021, a „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ datovanú dňom 21.06.2021 s tvrdením, že obe tieto listiny sa dostali do dispozičnej sféry žalovanej. Podľa pripojeného poštového podacieho hárku listina zo dňa 24.05.2021 bola bankou odoslaná žalovanej na adresu C. XX/XX, D. E., pod č. zásielky RF498165152SK dňa 25.05.2021, a podľa údajov vo verejnom internetovom registri Slovenskej pošty a.s. www.tandt.posta.sk zásielka bola žalovanej doručená dňa 27.05.2021. Podľa ďalšieho pripojeného poštového podacieho hárku listina zo dňa 21.06.2021 bola bankou odoslaná žalovanej na adresu C. XX/XX, D. E., pod č. zásielky OA208517462Sk dňa 22.06.2021, a podľa údajov vo verejnom registri Slovenskej pošty a.s. www.tandt.posta.sk žalovanej bola doručená dňa 24.06.2021. Ku dňu predčasného zosplatenia úveru ,t.j. ku dňu 21.06.2021, žalovaná bola v omeškaní so splátkou za mesiac február 2021 splatnou dňa 25.02.2021, za mesiac marec 2021 splatnou dňa 25.03.2021, za mesiac apríl 2021 splatnou dňa 25.04.2021, a za mesiac máj 2021 splatnou dňa 25.05.2021. Ku dňu zosplatenia celého úveru tak žalovaná bola v omeškaní viac ako tri mesiace so splátkou splatnou dňa 25.02.2021 (3 mesiace a 21 dní). Zástupca žalobkyne tiež poprel, že by banka pred poskytnutím úveru bola porušila povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a schopnosť žalovanej splácať úver, teda tzv. bonitu žalovanej, nebola preskúmala s odbornou starostlivosťou. Dal do pozornosti, že podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, teda k 14.11.2016, hrubým porušením povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 tohto zákona bolo možné

rozumieť výlučne posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať úver bez akýchkoľvek údajoch o jeho príjmoch, výdajoch a rodinnom stave, alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra vedeného na účely tohto posudzovania schopnosti spotrebiteľa úver splácať. V prejednávanej veci banka preskúmala bonitu žalovanej prostredníctvom oboch spôsobov. Vychádzajúc zo žiadosti o úver zo dňa 10.11.2016 banka zistila zamestnanie a čistý príjem žalovanej 600 eur mesačne, ktorý overila z externého nezávislého zdroja (v Sociálnej poisťovni). Zo žiadosti banka ďalej zistila, že žalovaná je slobodná, má jedno vyživované dieťa, druh bývania a dosiahnuté vzdelanie. Banka mala ďalej k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žalovanej zo spoločného úverového bankového registra (SRBI). Dal do pozornosti niektoré rozhodnutia vnútroštátnych súdov, ako aj Súdneho dvora EÚ.

8. Uznesením zo dňa 26.04.2023 č.k. 4Csp 9/2023-157 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe a jej prílohám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu so žalobou a jej prílohami, a následne ani platobný rozkaz vydaný tunajším súdom zo dňa 11.08.2023 č.k. 4Csp 9/2023-170, sa tunajšiemu súdu nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk. Podľa zistení súdu z údajov v súdnom registri a cestou polície žalovaná aj v tom čase bola stále prihlásená k trvalému pobytu na adrese D. E., C. XX/XX, dlhodobo sa však držiavala v Írsku, podľa zistení súdu na adrese 14 A. F., N39T627, Longford. Súdu sa však ani na túto adresu v zahraničí nepodarilo žalobu žalovanej doručiť do vlastných rúk. Preto súd dňa 13.06.2024 postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke súdu. Nakoľko žalovaná si v zákonnej lehote 15 dní žalobu s prílohami na súde neprevzala, uplynutím tejto lehoty, t.j, dňom 28.06.2024, súd žalobu považoval za riadne doručenú žalovanej. Právoplatným uznesením zo dňa 11.07.2024 č.k. KK-4Csp 9/2023-206 súd následne zrušil platobný rozkaz zo dňa 11.08.2023 v celom rozsahu.

9. Písomným podaním zo dňa 20.08.2024 zástupca banky doplnil žalobu vo vzťahu k správnosti výpočtu RPMN na predmetný úver tak, uviedol, že aktuálna rozhodovacia prax rešpektuje, že veritelia mali až do momentu prijatia opatrenia NBS č. 5/2020 účinného od 01.01.2022 nejednotné postupy pri výpočte RPMN, čo nemôže ísť na ťarchu žalobkyne (rozsudok KS Žilina zo dňa 31.05.2022 sp. zn. 11Co Csp 38/2021, rozsudok KS Prešov zo dňa 28.01.2021 sp.zn. 23Co Csp 23/2020). Práve z dôvodu absencie jednoznačného usmernenia žalobkyňa v záujme transparentnosti a opatrnosti započítala do RPMN aj dobrovoľné poistné, hoci jej to ust. § 2 písm. g) a ust. § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. neukladali. Ak by poistné nebolo započítané do výslednej hodnoty RPMN, výsledná hodnota RPMN by bola nižšia ako najvyššia prípustná hodnota odplaty. V prípade spornosti vo vzťahu k správnosti výpočtu RPMN navrhol, aby súd požiadal NBS o odborné vyjadrenie k postupu veriteľov pri výpočte RPMN v čase uzatvárania zmluvy o úvere a k správnosti výpočtu RPMN v prejednávanej veci.

10. Uznesením zo dňa 13.01.2023 č.k. KK-4Csp 9/2023-247 súd na návrh zástupcu banky pripustil, aby z konania na strane žalobkyne banka vystúpila a na jej miesto vstúpila spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. Vajnorská 100/A, 031 04 Bratislava – Nové Mesto, IČO: 47 967 692 (ďalej už len žalobkyňa“). Návrh zástupca banky odôvodnil zmluvou o postúpení žalovanej úverovej pohľadávky voči žalovanej bankou na túto spoločnosť zo dňa 01.10.2024. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.02.2025.

11. Súd spor prejednal na pojednávaní konanom dňa 20.05.2025 v neprítomnosti oboch sporových strán, ktoré boli na toto pojednávanie riadne a včas predvolané. Zástupca žalobkyne svoju neúčast' ospravedlnil podaním zo dňa 12.05.2025 pracovnou zaneprázdnenosťou a hospodárnosťou konania. Vyslovil súhlas s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti. Žalovaná si poštovou zásielku súdu v odbernej lehote nevyzdvihla, svoju neúčast' neospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala. Dňa 20.05.2025 súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní v celom rozsahu zamietol. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

12. Žalovaná nepoprela, a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti o skutočnostiach, že 365. bank a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava – Staré mesto, IČO: 31 340 890 (do 02.07.2021 obchodné meno Poštová banka a.s., ďalej už len „banka“) a žalovaná dňa 14.11.2016 uzavreli zmluvu o úvere evidovanú bankou pod č.1658310755 (ďalej už len „zmluva o úvere“), na základe ktorej banka poskytla žalovanej bezúčelový úver vo výške 3.000 eur, ktorý žalovaná načerpala dňa 14.11.2016. Tieto skutočnosti vyplývajú zo zmluvnej dokumentácie

predloženej žalobkyňou v spore, a to z listiny označenej ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička“ (čl.36 - 39 spisu), „Formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička“ (čl. 40 – 42 spisu) a informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (čl.42 spisu). Podľa tejto zmluvnej dokumentácie sa jednalo o úver s nasledujúcimi parametrami: výška úveru 3.000 eur, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť 6.037,63 eur, počet mesačných splátok 96, splatnosť mesačnej splátky vždy k 15. dňu v mesiaci, termín prvej mesačnej splátky 25.12.2016, výška mesačnej splátky 62,90 eur, z toho 59,30 eur výška mesačnej anuitnej splátky a 3,60 eur mesačné náklady spojené s poistením, výška poslednej splátky 62,13 eur, z toho 58,53 eur výška mesačnej anuitnej splátky a 3,60 eur mesačné náklady spojené s poistením, fixná ročná úroková sadzba 17,90 %, RPMN 21,80 %, priemerná RPMN na trhu 10,10%, odplata za poskytnutie úveru 19,34 %, najvyššia prípustná hodnota odplaty 20,20%, termín konečnej splatnosti úveru 25.11.2024. Čerpanie úveru v dojednanej výške 3.000 eur bolo uskutočnené dňa 14.11.2016 (čl.11 spisu) .

13. Žalovaná nepoprela, a súd nemal dôvodné pochybnosti ani o skutočnosti, že žalovaná povinnosť platiť banke v zmluve o úvere dojednané splátky riadne a včas porušila. Podľa aktuálneho stavu úveru ku dňu 30.06.2022 vygenerovaného z bankového informačného systému (čl. 10-11 spisu), ktorý žalovaná nijako nespochybnila, žalovaná za obdobie počnúc splatnosťou prvej splátky splatnej dňa 25.12.2016 až do 18.01.2021 zaplatila celkom 3.072,36 eur. Z toho banka započítala na istinu 850,11 eur, na úroky 2.026,05 eur a na poplatky a poistné 196,20 eur.

14. Z listiny datovanej dňom 24.05.2021 označenej ako „Upozornenie – Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ (čl. 35 spisu), pripojeného poštového hárku (čl.134-141 spisu) a údajov zistených z internetového portálu Slovenskej pošty www.tandt.posta.sk (čl.147 spisu) vyplýva, že banka týmto listom žalovanej oznámila, že ku dňu 24.05.2021 eviduje na zmluve o úvere nedoplatok na splátkach úveru vo výške 284,74 eur, pozostávajúci z omeškaných splátok vo výške 266,74 eur (4 mesačné splátky po 62,90 eur a časť 5. splátky), poplatkov 18 eur a poistné 0. Listom banka žalovanú vyzvala na zaplatenie tohto nedoplatku do 15 dní od doručenia listu a upozornila ju, že ak v stanovenej lehote nedôjde k úhrade nedoplatku, banka je oprávnená celý úver zosplatiť. List bol žalovanej doručený dňa 27.05.2021.

15. Z listiny datovanej dňom 21.06.2021 označenej ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ (čl. 44 spisu), poštovej doručky (čl. 42 spisu), poštového podacieho hárku (čl. 142 – 145 spisu), poštovej doručky (čl. 42spisu) a údajov zistených z internetového portálu Slovenskej pošty www.tandt.posta.sk (čl. 148 spisu) vyplýva, že týmto listom banka žalovanej oznámila, že v dôsledku podstatného porušenia zmluvy o úvere jej úverový záväzok sa stáva predčasne splatným a vyzvala žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 2.343,41 eur, pozostávajúcej z dlžnej istiny 2.149,89 eur, úrokov 166,52 eur, poplatkov za upomienky 27 eur a poistného 0 eur, do 10 kalendárnych dní od doručenia listu. List bol žalovanej doručený dňa 24.06.2021.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 14.11.2016 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

18. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy

o úvere, tzn. k 14.11.2016 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

21. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

23. Medzi stranami nebolo sporné, a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaná má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaná zmluvu o úvere uzavrela ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, zhodne vyplýva z označenia a obsahu všetkých zmluvných dokumentov, predovšetkým zo samotného označenia zmluvy ako zmluvy o „spotrebiteľskom“ úvere, označenia druhu úveru ako bezúčelový „spotrebiteľský“ úver, označenia žalovanej v zmluve údajmi fyzickej osoby – nepodnikateľa. Súd poukazuje tiež na právnu argumentáciu zástupcu žalobkyne v spore ustanoveniami spotrebiteľského práva, podľa ktorej zmluva o úvere bola uzavretá podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a ďalšie) Nie pochyb, že banka pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

24. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny zákon, a to Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanej na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

25. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere v prejednávanej veci uzavrela na strane veriteľa banka. Zaplatenia pohľadávky vyplývajúcej z tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa však žalobou v jej konečnej úprave uznesením súdu zo dňa 13.01.2013 č.k. KK-4Csp 9/2023-247 nedomáha banka, ale žalobkyňa, a to s tvrdením, že úverová pohľadávka jej bola bankou postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok označenej ako „Zmluva o postúpení pohľadávok č. II/2024 „ zo dňa 01.10.2024 , vrátane jej príloh (čl.228 a nasl. spisu). V prejednávanej veci ide teda o nárok žalobkyne ako postupníka, ktorý má hmotnoprávny základ v pôvodnom zmluvnom právnom vzťahu medzi bankou ako právnym predchodcom žalobkyne a žalovanou. Bolo preto na žalobkyňu, ktorá nie je pôvodným veriteľom, ktorý zmluvu o spotrebiteľskom úvere so žalovanou uzavrel, aby preukázala svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v spore.

26. Aktívnu vecnú legitimitáciu sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, z ktorého žalobcovi vyplýva uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie aktívnej vecnej legitímácie (ako aj pasívnej vecnej legitímácie) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010). V sporoch s ochranou slabšej strany, ktorým

je aj spotrebiteľský spor, súd aktívnu vecnú legitímáciu skúma z úradnej povinnosti (ex offa), pričom dôkazné bremeno zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa (porovnaj napr. rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č.2/2022 pod R 6/2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021, a pod.). Zásadnou otázkou, ktorú súd v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní v prejednávanej veci riešil, bola otázka, či boli splnené všetky zákonné podmienky pre postúpenie úverovej pohľadávky bankou na žalobkyňu ako nebankový subjekt. (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021).

27. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

28. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

29. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

30. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

31. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o doplnení a o zmene niektorých zákonov (ďalej už len „Zákon o bankách“) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta.

32. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

33. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

34. Postúpenie pohľadávky na základe zmluvy o postúpení uzavretej podľa cit. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, tzn., v existujúcom záväzkovom vzťahu dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv a povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Cit. všeobecné ustanovenia § 524 ods. 1 a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre postúpenie pohľadávky vyžadujú vždy písomnú formu. Súčasne tiež stanovujú, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Vychádzajúc z cit. ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne od tejto všeobecnej občianskoprávnej úpravy, resp. upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky v špecifických prípadoch potrebné. Takýmto osobitným predpisom je o.i. aj Zákon o bankách, ktorý v cit. ust. § 92 ods. 8 upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno postúpiť peňažnú pohľadávku patriacu banke, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Z tohto ustanovenia je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky bankou na iný subjekt môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky, a skutočnosti, že klient banky je napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s cit.

ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom, a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané).

35. Na podporu tohto právneho záveru súd poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28.03.2018, ktorý sa zaoberá právnou otázkou výkladu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a významom doň vnesených podmienok, a podľa ktorého: „...4. Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. celok).“ Porovnaj tiež napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 75/2020 zo dňa 27.10.2022.

36. Ďalej napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, podľa ktorého: „...29. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách... 35. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplátny úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.“ (porovnaj tiež ďalej napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 50/2021 zo dňa 15.02.2022).

37. Banka má teda nepochybne právo postúpiť zmluvou o postúpení aj celú úverovú pohľadávku na iný subjekt. Pre takýto postup však musia byť kumulatívne splnené všetky zákonné podmienky upravené cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, vrátane podmienky, že postupovaná pohľadávka banky je v čase postúpenia splatnou. Podmienky zosplatenie spotrebiteľského úveru dohodnutého v splátkach upravujú cit. ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa týchto ustanovení veriteľ môže uplatniť právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky zo zmluvy o úvere pre nezaplatenie niektorej splátky vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky zo strany spotrebiteľa. Toto právo pritom môže uplatniť iba za podmienky, že spotrebiteľ bol naň upozornený aspoň v lehote 15 dní.

38. V prejedávanej veci žalobkyňa preukázala, že listom zo dňa 24.05.2021, doručeným žalovanej dňa 27.05.2021, označeným ako „Upozornenie – Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“, banka upozornila žalovanú, že ku dňu 24.05.2021 eviduje na zmluve o úvere nedoplatok na splátkach úveru vo výške 284,74 eur, pozostávajúci z omeškaných splátok vo výške 266,74 eur (4 mesačné splátky po 62,90 eur a časť 5. splátky), poplatkov 18 eur a poisťné 0, vyzvala žalovanú na zaplatenie tohto nedoplatku do 15 dní od doručenia listu, a upozornila ju, že ak v stanovenej lehote nedôjde k úhrade nedoplatku, banka

je oprávnená celý úver zosplatiť. Tiež preukázala, že následne listom zo dňa 21.06.2021, doručeným žalovanej dňa 24.06.2021, označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“, banka žalovanej oznámila, že v dôsledku podstatného porušenia zmluvy o úvere jej úverový záväzok sa stáva predčasne splatným a vyzvala žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 2.343, 41 eur, pozostávajúcej z dlžnej sumy 2.149,89 eur, úrokov 166,52 eur, poplatkov za upomienky 27 eur a poisťného 0 eur, do 10 kalendárnych dní od doručenia listu. Ani jeden z týchto listov však neobsahuje konkretizáciu splátky, ktorej nezaplatenie bolo určujúce pre využitie oprávnenia veriteľa predčasne zosplatiť celý úver, a pre ktorú veriteľ aj celý úver predčasne zosplatnil. Preto súdu neostávalo nič iné, iba skonštatovať neplatnosť uvedených právnych úkonov veriteľa pre ich neurčitost' (§ 37 Občianskeho zákonníka) a predčasnému zosplateniu úveru nepriznať právne účinky. Podľa vcelku ustálenej judikatúry platné upozornenie a predčasné zosplatenie celého úveru obsahujúce konkretizáciu splátky sú nevyhnutnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky bankou na iný subjekt. V prípade, ak tieto právne úkony preukázateľne konkretizáciu splátky neobsahujú, nemôže byť platná zmluva o postúpení pohľadávky, z ktorej žalobkyňa vyvodzuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu. K tomu súd nižšie udáva:

39. Podľa judikatúry súdov vyšších autorít, ak Občiansky zákonník v cit. ust. § 53 ods. 9 hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí byť vždy zrejmé, o ktorú konkrétnu splátku sa jedná. Len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je právom (nie povinnosťou) veriteľa („môže veriteľ žiadať“). Veriteľ tak môže učiniť pre ktorúkoľvek omeškanú splátku, a to aj jedinou omeškanú splátku (samozrejme za splnenia všetkých zákonom predpokladaných podmienok). Závažný dôsledok, ktorý tak môže veriteľ dosiahnuť pre nezaplatenie čo i len jednej splátky, podmieňuje nutnosť náležitého zadefinovania tej konkrétnej splátky, od ktorej včasného nesplnenia sa zosplatenie celého úveru má odvíjať. Zadefinovanie konkrétnej splátky je dôležité tiež z dôvodu, že účelom ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je o.i. aj poskytnutie možnosti spotrebiteľovi odvrátiť dôsledok vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zaplatením splátky, pre ktorú k takémuto mimoriadnemu úkonu zo strany veriteľa môže dôjsť. A tiež aj z hľadiska časovej limitácie možnosti využitia oprávnenia veriteľa podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšej splátky. Veriteľ si totiž má právo vybrať, pre nezaplatenie ktorej splátky bude požadovať úhradu celého úveru. Tento výber je však spojený s povinnosťou dodržať zákonnú lehotu uvedenú v § 565 Občianskeho zákonníka. Napokon, vymedzenie nesplnenej splátky je významné tiež vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby podľa § 103 Občianskeho zákonníka (porovnaj napr. uznesenie NS SR zo dňa 24.01.2024 sp. zn. 7Cdo 268/2022 publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR R 29/2023). Z uvedených dôvodov podľa ustálenej judikatúry ak upozornenie veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevymedzuje splátku, ktorej nezaplatenie je určujúce pre využitie oprávnenia zosplatiť úver, nie je možný iný záver, než konštatovanie neplatnosti daného právneho úkonu pre jeho neurčitost'. Obdobne je potrebné aplikovať aj na nadväzujúci právny úkon, a to samotné uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia zákonom určených podmienok. Právne úkony nekonkretizujúce splátku sú nedostatočne určité a sankcionované neplatnosťou podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

40. Na podporu tohto právneho záveru súd dáva pozornosť napr. závery konštatované NS SR v uznesení sp.zn. 5Cdo 2/203 zo dňa 25.01.2024: „...14.2...V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh...“. Ďalej tiež napr. závery vyslovené NS SR v uznesení sp.zn. 5Cdo 197/2022 zo dňa 26.06.2024 : „...12.2... V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh.12.3. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ

oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený“. Tiež uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo 15/2023 zo dňa 25.09.2024 , podľa ktorého: „...19...Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo za následok neplatnosť zosplatenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo 14. decembra 2020 uzavretej medzi právnu predchodkyňou žalobkyne Slovenskou sporiteľňou a. s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom v zmysle § 39 v spojení s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho odvolací súd správne skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore“. (porovnaj tiež ďalej napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp 25/2024 zo dňa 29.05.2025, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10Co Csp 14/2024 zo dňa 27.02.2025, a pod.. Tu súd len dodáva, že rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo 123/2022 zo dňa 30.01.2024 síce túto otázku rieši odlišne, v kontexte vyššie uvedených rozhodnutí NS SR však ide o ojedinelé rozhodnutie, na ktoré nenadväzujú žiadne ďalšie rozhodnutia NS SR. Preto súd mal za to, že v tejto otázke možno hovoriť o ustálenej praxi najvyšších súdnych autorít.

41. V prejednávanej veci súd zastáva názor, že žalobkyňa nepreukázala splnenie ani druhej zákonnej podmienky, a to písomnej výzvy banky adresovanej veriteľovi v zmysle cit. ust. § 98 ods. 2 Zákona o bankách. Vyhotovenia a doručenie takejto písomnej výzvy banky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zmluvou zo dňa 01.10.2024 žalobkyňa v konaní netvrdila, a súd vykonaným dokazovaním nezistil, a podľa judikatúry za takúto písomnú výzvu nemožno považovať právny úkon, ktorým si veriteľ uplatnil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka (v danej veci teda písomné podanie zo dňa 21.06.2021). Navyše, obsah tohto písomného podania banky vo veci predčasného zosplatenia celého úveru zo dňa 21.6.2021 nemôže z vyššie uvedených dôvodov obstať ani z materiálneho hľadiska.

42. Ust. § 92 ods. 8 vyžaduje, aby banka pred zamýšľaným postúpením pohľadávky inému subjektu, ktorého výber spotrebiteľ nemôže nijako ovplyvniť, dala tento svoj zamýšľaný postup na vedomie spotrebiteľovi, a to písomnou výzvou na plnenie s upozornením, že aj napriek tejto výzve bude spotrebiteľ viac ako 90 kalendárnych dní s plnením čo i len časti svojho záväzku voči banke v omeškaní, musí si byť spotrebiteľ vedomý a musí počítať s tým, že banka aj bez jeho súhlasu môže svoju pohľadávku voči nemu postúpiť inému, aj nebankovému subjektu. Tzn., subjektu, voči ktorému už spotrebiteľ nebude požívať ochranu v zmysle ochrany svojich citlivých údajov tvoriacich predmet bankového tajomstva, vymožiteľnej národnou bankou. Inými slovami povedané, v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany vo vzťahu s bankou, a to v záujme ochrany jeho citlivých údajov tvoriacich predmet bankového tajomstva, pred ich sprístupnením tretím osobám nebankového charakteru, ktorých postupy sú z hľadiska nakladania a spracovania s týmito údajmi nekontrolovateľné, a nevyožiteľné Národnou bankou Slovenska, dal zákonodarcu v cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách spotrebiteľovi možnosť rozhodnúť sa, či aj napriek písomnej výzve banky na plnenie podstúpi riziko, aby jeho údaje boli sprístupnené nebankovému subjektu, ak po výzve nebude viac ako 90 kalendárnych dní banke plniť. Teda, aby sa rozhodol, či nakladanie s jeho údajmi už nebude kontrolované národnou bankou a príde tak o ochranu nakladania s jeho údajmi tvoriacimi predmet bankového tajomstva. Písomná výzva banky v zmysle cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je tak faktickým právnym úkonom, ktorý je ďalšou nevyhnutnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky bankou na iný subjekt. V prípade, ak takýto právny úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený spotrebiteľovi, nemôže byť platná zmluva o postúpení pohľadávky, z ktorej žalobkyňa vyvodzuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Výzva pritom musí byť kvalifikovaná. Aj keď Zákon o bankách neustanovuje žiadne obsahové náležitosti takejto písomnej výzvy, z obsahu a zmyslu ust. § 92 ods. 8 nepochybne vyplýva, že nestačí akúkoľvek výzvu banky na zaplatenie. Výzvou banka musí jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní, a jednak ho upozorniť, že po márnom uplynutí tejto lehoty banka bude oprávnená postúpiť pohľadávku na iný subjekt, hoc nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka.

43. Na podporu uvedených právnych záverov súd poukazuje napr. na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 266/2020 zo dňa 31.03.2022, podľa ktorého: „...27. Z uvedeného je tak zrejmý reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č. I. 18 a 19 spisu) síce sekundárne

vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách...“ .Na toto rozhodnutie nadväzuje uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 75/2020 zo dňa 27.10.2022. V najnovšom uznesení sp. zn. 9Cdo 90/2023 zo dňa 30.10.2024 sa NS SR odklonil od svojho predchádzajúceho rozhodnutia sp. zn. 9Cdo 165/2022 z 27.09.2023, keď skonštatoval, že: „...3.0 Vec prejednávajúci senát poznajúc vlastnú rozhodovaciu činnosť si je vedomý rozhodnutia z 27. septembra 2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022, v ktorom dospel k čiastočne iným právnym záverom, keď skonštatoval, že nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu, pričom výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 OZ). Vznikla preto otázka povinnosti vec predložiť na rozhodnutie veľkému senátu v zmysle § 48 ods. 1 CSP. Dovolací súd napokon dospel k záveru, že táto povinnosť mu v danej veci nevznikla, poukazujúc pritom na dôležité rozdielne skutkové i právne okolnosti prejednávaných sporov. 30.1. V konaní sp. zn. 9Cdo/165/2022 bolo rozhodujúce posúdenie, či vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu, keď dovolateľ namietal, že postupca (banka) nebol v prípade splnenia zákonných podmienok povinný upozorňovať a informovať dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnený postúpiť pohľadávku na inú osobu, nakoľko zo znenia ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách mu takáto povinnosť ako banke ani nevyplýva. Dovolací súd v tomto rozhodnutí uzavrel, že ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku, pričom z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejماً konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. V tomto konaní teda nebolo sporné, že dlžník bol v omeškaní s konkrétne špecifikovanou časťou pohľadávky voči banke. 30.2. Na rozdiel od toho v konaní sp. zn. 9Cdo/90/2023 bolo rozhodujúcou skutkovou okolnosťou to, že žalobkyňou predložené výzvy na zaplatenie pohľadávky banky voči žalovanému boli posúdené ako neplatný právny úkon, nakoľko neboli splnené podmienky zosplatenia úveru, preto ani špecifikované sumy záväzku dlžníka voči banke nezodpovedali skutočnosti, a teda obsah výzvy neobstál predovšetkým z materiálneho hľadiska.“.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd zmluvu o postúpení bankovej pohľadávky zo dňa 01.10.2024, od ktorej žalobkyňa odvodzovala v prejednávanej veci svoju vecnú aktívnu legitímáciu, nemohol považovať za platnú, a v dôsledku tohto ani vecnú aktívnu legitímáciu žalobkyne v konaní za preukázanú. Preto súd žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne zamietol.

45. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zásada úspechu v konaní). Žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu. Preto je prislúcha právo na náhradu trov konania voči žalobkyne v plnom rozsahu. Keďže žalovaná si nárok na náhradu trov v konaní neuplatnila a zo spisu je žiadne trovy nevyplývajú, súd je žiadnu náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. – II. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie.